

INTERPELLASJONAR

1. **Alexander Fosse Andersen (Sp)** hadde sendt inn slik interpellasjon:

«Seksuell trakassering

#metoo-kampanjen har denne hausten prega nettaviser og sosiale medium. Etter at kampanjen starta i USA har ei rekke med historier om sextrakassering vorte kjende, særleg innan underhaldning, media og politikk, òg her i Noreg.

Ei undersøking utført av Ipsos syner at 43 % av norske kvinner over 17 har opplevd krenkjande eller plagsam seksuell merksemd. I aldersgruppa 25 – 39 år er talet 63 %. 25 sitjande kvinnelege stortingsrepresentantar har uttalt til NRK at dei har opplevd uønskt seksuell merksemd i politikken.

Fylkesordførar, #metoo-kampanjen syner at sextrakassering er eit utbreidd og, etter mitt syn, stort problem, òg i likestillingslandet Noreg. Det står stor respekt av dei kvinnene som tør å stå fram med historiene sine, og samfunnet skuldar dei at ein tek tak i ukultur på arbeidsplassar, i underhaldning, politikk og samfunnsliv elles.

Eg har difor desse spørsmåla til fylkesordføraren:

1. Kjenner fylkesordføraren til tilfelle av seksuell trakassering i Hordaland fylkeskommune som organisasjon?
2. Kva verktøy har ein til å avdekkje seksuell trakassering i Hordaland fylkeskommune?
3. Korleis vert rapportering om uønskt seksuell merksemd fylgt opp?»

Fylkesordføraren svarte slik:

«Kjenner fylkesordføraren til tilfelle av seksuell trakassering i Hordaland fylkeskommune som organisasjon?

I fylkeskommunen er det nulltoleranse for seksuell trakassering. Alle rapporterte saker av seksuell karakter vert tekne på høgste alvor av fylkeskommunen og handsama i samsvar med gjeldande rutinar.

Dei siste fem åra har HR-direktøren handtert ca. 10 tilfelle av slik uønskt åtfærd mellom tilsette og mellom tilsette og elevlar. Nokre av desse tilfella går 10 - 15 år tilbake i tid. Avhengig av bevisbiletet og saka sin karakter, vil slike saker kunne få arbeidsrettslege konsekvensar, der det i særskilde alvorlege saker kan bli tale om oppseiing eller avskjed.

Utover dei nemnde tilfella har fylkeskommunen pr. i dag ikkje dekkande statistikk som viser tal på rapporterte saker om seksuell trakassering. Fylkesordføraren legg difor til grunn at fylkesrådmannen – i tråd med det han også opplyste om i sin tale til fylkestinget i går – vil arbeide for å skaffe best mogleg oversikt over denne typen saker.

Kva verktøy har ein til å avdekkje seksuell trakassering i Hordaland fylkeskommune?

Varslingsrutinane opnar for at tilsette som oppdagar eller opplever kritikkverdige forhold på arbeidsplassen kan melde i frå til overordna eller direkte til varslingsutvalet. Brot på dei etiske retningslinjene kan få arbeidsrettslege konsekvensar for den tilsette som nemnd ovanfor.

Medarbeidarsamtalen er eit godt verktøy for å avdekke forhold ved arbeidsplassen som ikkje er tilfredstillande for den tilsette. Fylkeskommunen sitt overordna mål for arbeidet med helse, miljø og sikkerheit er at alle tilsette skal ha ein helsefremjande og meningsfylt arbeidssituasjon, som gir full tryggleik mot fysiske og psykiske skadeverknader.

I høve elevar seier opplæringslova kapittel 9a klårt at alle tilsette har ei aktivitetsplikt og skal gripe inn dersom dei oppdagar at elevar vert krenka av andre. Alvorlege saker skal meldast til skuleeigar direkte. Dei to omboda elev- og lærlingombodet og mobbeombodet er også instansar der elevar kan gå direkte med sine opplevingar av uønskt åtferd.

I samlingar for dei tilsette vert dei etiske retningslinjene ofte trekt fram og gjennomgått, særleg med tanke på personleg åtferd både i og utanfor arbeidssituasjonen. Ein arbeiddar med etiske dilemma og auka medvit om grensesetting blant både elevar og tilsette.

Korleis vert rapportering om uønskt seksuell merksemd fylgt opp?

Alle saker vedkomande tilsette vert handtert anten i linja eller av HR-direktøren i særlege alvorlege tilfelle.

Som arbeidsgjevar har fylkeskommunen fleire sanksjonsalternativ til rådvelde alt etter alvorlighetsgraden av handlinga(ne): tilrettevising, arbeidsrettsleg åtvaring, oppseiing og avskjed.

I forhold til elevar har skuleeigar vedteke eit ordensreglement som seier i §7 punkt (2) at mogelege straffbare forhold på skulen eller på skuleveg skal meldast til politiet av fylkesdirektøren eller av rektor. §4 punkt (8) i ordensreglementet lister opp handlingar i skulekvardagen som ikkje er tillate, mellom anna seksuell trakassering og sjikane. Alt etter alvorlighetsgraden har ein ulike sanksjonar til rådvelde også her.»

Alexander Fosse Andersen (Sp) sette fram slikt oversendingsforslag til fylkesrådmannen:

«Hordaland fylkesting ber fylkesrådmannen vurdere om medarbeidarundersøkinga kan nyttast som verktøy for å kartleggje tilhøve av seksuell trakassering i Hordaland fylkeskommune, evt. vurdere andre kartleggingsmoglegheiter.»

Røysting

Andersen sitt forslag vart samrøystes vedteke oversendt på vegner av forslagsstillaren utan realitetsbehandling.

2. Anne-Beth Njærheim (V) hadde sendt inn slik interpellasjon:

«Hordaland fylkeskommune som trafikksikker fylkeskommune

Trafikksikker kommune er eit systematisk trafikktryggleiksarbeid for eit tryggare lokalmiljø. Hordaland fylkeskommune har i dag 4 godkjente trafikksikre kommunar, Vaksdal, Austrheim, Lindås og Bømlo som vart godkjente 22.11.17.

Trafikksikker kommune byggjer på ei godkjenningsordning, der fleire kriterium må vere oppfylte. At ein vert godkjent betyr ikkje at det ikkje kan skje trafikkulykker, men godkjenninga er eit kvalitetsstempel for godt, målbevisst og samordna arbeid med trafikktryggleik. I førre fylkestingsperiode var underteikna medlem av trafikksikringsutvalet og der vart det diskutert om ikkje Hordaland fylkeskommune skulle ha som mål å bli godkjent som trafikksikker fylkeskommune i tillegg til målsetjing om minst 10 godkjente kommunar i Hordaland. Det er ikkje følgt opp vidare.

Venstre vil derfor fremje forslag om at det skal utarbeidast ei politisk sak der ein kan få utgreidd kva det vil innebere for fylkeskommunen å bli godkjent som ein trafikksikker fylkeskommune, og sett i samanheng med den pågåande samanslåingsprosessen med Sogn og Fjordane. Så vidt eg veit så er det ingen andre fylkeskommunar som har slik godkjenning, men det er om lag 60 kommunar totalt i Noreg som er godkjente som trafikksikker kommune.

I rettleiaren for godkjenningssordninga står: Kommunane er ein viktig aktør i trafikktryggleiksarbeidet, både som vegeigar, barnehageeigar, skuleeigar, arbeidsgjevar og kjøp av transporttenester. Med unnatak om barnehageeigar, så gjeld det og for fylkeskommunen.

Gjennom lover og forskrifter har fylkeskommunen eit regionalt ansvar innan trafikktryggleiksarbeid. Å jobbe mot at Hordaland fylkeskommune kan bli godkjent som trafikksikker kommune vil vere eit viktig og nødvendig bidrag inn i dette arbeidet.»

Fylkesordføraren svarte slik:

«Godkjenningssordninga Trafikksikker kommune er etablert av Trygg Trafikk, og vert utført i samarbeid med fylkeskommunane. Hordaland har i dag fire kommunar som er godkjente. I forlenginga av denne godkjenningssordninga er det i fleire fylkeskommunar som har løfta eit spørsmål om ordninga også skal utformast til å gjelde fylkeskommunane, - såkalla Trafikksikker fylkeskommune.

Før fylkeskommunane kan starte eit slikt godkjenningssarbeid så må kriteria som gjeld Trafikksikker kommune omarbeidast og endrast slik at dei kan gjelde fylkeskommunen sine oppgåver og eining.

Også i stortingsmeldinga *Meld. St. 40 (2015-2016) Trafikksikkerhetsarbeidet – samordning og organisering* var anbefalinga frå dei fylkeskommunale samferdselssjefane at godkjenningssordninga Trafikksikker kommune også skulle omfatte regionalt nivå. Trygg Trafikk har hausten 2017 utforma kriteria for Trafikksikker fylkeskommune, som skal sikre at fylkeskommunane arbeider systematisk og tverrsektorielt med trafikksikring, basert på eksisterande lovverk.

I høyringsutkastet til *Nasjonal tiltaksplan for trafikksikkerhet på veg 2018-2021* gjeld tiltak nr. 111 fylkeskommunen som Trafikksikker fylkeskommune:

Trygg Trafikk vil bidra til at fylkeskommuner kan godkjennes som Trafikksikker fylkeskommune.

Hordaland fylkeskommune og Sogn og Fjordane fylkeskommune er no i prosess med ei samanslåing frå og med 1. januar 2020. Regionreforma er svært omfattande, og vil i stor grad prege arbeidet på regionalt nivå i fireårsperioden 2018-2021. Det er likevel viktig at det ved etablering av ein ny region vert fastsett gode rutinar for trafikksikringsarbeidet. Trygg Trafikk sine kriterium for Trafikksikker fylkeskommune vil slik sett kunne vere ei viktig rettesnor for dette arbeidet.»

Anne-Beth Njærheim sette fram slikt oversendingsforslag til fylkesrådmannen:

«Det skal utarbeidast ei politisk sak der ein kan få utgreidd kva det vil innebere for Hordaland fylkeskommune å bli godkjent som ein trafikksikker fylkeskommune.»

Røysting

Njærheim sitt forslag vart samrøystes vedteke oversendt på vegner av forslagsstillaren utan realitetsbehandling.

3. Geir Angeltveit (V) hadde sendt inn slik interpellasjon:

«Regionreform og Sunnhordland

I samband med fylkessamanslåinga i Gulen i oktober vart det starta ein debatt i Sunnhordland kring regionen si rolla i det nye Vestlandet. Fleire i Sunnhordland og Hardanger har yttra bekymring for framtidsutsiktene i regionane våre.

Problemstillingane mange har peika på er at administrasjon og avgjerslemynde for samferdsle og skule skal flyttast lenger vekk. Utan at ein sit att med noko ekstra. Medan Bergensregionen skal administrera sitt eige, vert dei sørlege delane styrt frå nord. Samstundes som ein politisk gjer vedtak som mange oppfattar som stikk i strid med Sunnhordland sine interesser.

Samarbeidsrådet for Sunnhordland har ytra seg sterkt kritisk til den avvisinga av desse bekymringane frå fylkesordføraren, som mange oppfatta ved fellesmøtet mellom formannsskapa i Sunnhordland, på Stord 24. november. Særskild gjaldt dette Hordfast.

Rogfast er eit prosjekt som kjem til å skapa sterke faste forbindingar sydoover. Sunnhordland- og Haugalandregionen har lenge hatt tette band, særskild styrka etter trekantsambandet vart etablert. Gjennom Helse Fonna, politireform og tidlegare høgskulestruktur. Og mange opplever denne grensa som håplaus kunstig i dag.

Spørsmål:

1. Kva meiner fylkesordføraren kring den debatten som har starta i Sunnhordland og delar av Hardanger om tilhøyrsla i den nye Vestlandsregionen?
2. Korleis oppfattar fylkesordføraren bekymringane kring oppgåvefordelinga og plassering av ansvar i den nye regionen, og meiner fylkesordføraren at Hardanger- og Sunnhordlands-kommunane er betre tent med å vere ein del av Vestlandet, heller enn å søka seg sydoover?
3. Korleis meiner fylkesordføraren at ein best tryggar integrasjon- og kommunikasjonslinjer på tvers av heile det nye Vestlandet?»

Fylkesordføraren svarte slik:

«Svar på spørsmål 1

Fylkesordføraren vil ikkje det skal vere tvil om at Sunnhordland og Hardanger er viktige og livskraftige regionar i det nye vestlandsfylket. Eg ser det som svært uheldig at det blir stilt spørsmål om sunnhordlandskommunane sin posisjon og tilslutning til det nye fylket. Slike spørsmål er uttrykk for ei uro og skepsis som eg vil ta på alvor og slett ikkje avvise i det vidare arbeidet med det nye fylket. Samanslåingsprosessen er likevel så vidt starta opp og det er for tidleg å spekulere i korleis den nye fylkeskommunen endeleg vil bli organisert og fungere, for på best måte å kunne ivareta utfordringar og interesser i Sunnhordland og andre regionar innanfor dei nye fylkesgrensene.

Svar på spørsmål 2

I intensjonsplanen for fylkessamanslåinga er det lagt til grunn at oppgåver og ansvar i den nye fylkeskommunen skal organiserast innanfor ein desentralisert og balansert struktur, der leiing og arbeidsoppgåver innanfor dei sentrale fagområda skal kunne utførast både i Bergen og på Leikanger. Dette for å sikre nødvendig og god kontakt med kommunar og regionar i alle deler av det nye fylket. Korleis den nye strukturen og oppgåvefordelinga til slutt skal sjå ut vil bli eit sentralt spørsmål i fellesnemnda.

Det som ligg fast er at administrasjonssenteret og sete for politisk leiing i den nye fylkeskommunen vil vere Bergen. Kommunar og regionar i Hordaland vil derfor ha same tilgang og avstand til øvste administrative og politiske leiing for den nye fylkeskommunen som i dag. Ingen kjenner betre utfordringane og behova for utvikling i sunnhordlandskommunane enn Hordaland fylkeskommune. Kunnskap og dialog er nødvendige føresetnader for å lage gode planar og sette inn tiltak. Eg meiner derfor heilt klart at kommunar i Sunnhordland og Hardanger er best tent med å bli ein del av samanslåinga mellom Sogn og Fjordane og Hordaland, enn å søke grensejusteringar sørover.

Svar på spørsmål 3

Dei store infrastrukturprosjekta som bidreg til å knytte ulike deler av det nye fylket sterkare saman, er i stor grad eit statleg ansvar innanfor rammene til Nasjonal transportplan. Fylkeskommunen er ein aktiv part inn i arbeidet med Nasjonal transportplan, og fylkestinget har tidligare gjort sine prioriteringar mellom ulike prosjekt på riksvegnettet.»

SPØRSMÅL**1. Tor André Ljosland (KrF)** hadde sendt inn slikt spørsmål:**«NDLA**

Rogaland fylkeskommune har besluttet å stoppe utbetalingene til NDLA. Et viktig premiss for NDLA

har vært at det er stor oppslutning fra fylkeskommunene om et felles spleiselag for åpne digitale læremidler.

Vil fylkesordføreren ta initiativ til et eiermøte for å avklare de resterende fylkers interesse for videre eksistens for NDLA?

NDLA ble etablert med sterk medvirkning fra den daværende regjeringen. Vil fylkesordføreren innhente dagens regjeringens standpunkt til innkjøpssamarbeidet, og hvilke alternativer de eventuelt ser for seg for å sikre gratis åpne læremidler i skolen?»

Fylkesordføreren svarte slik:

«Svar på spørsmål 1

Fylkesordføreren er kjend med at situasjonen for NDLA er tema både i KS og i fylkesrådmennene sitt arbeidsutval. Det er naturleg å vente med konkrete initiativ frå Hordaland fylkeskommune til det er klart om det kjem utspel frå andre representantar for eigarane. Fylkesordføreren vil følgje nøye med på kva utspel som kjem frå KS og orientere fylkesutvalet i første møte i 2018 og vurdere evt. eigarmøte.

Svar på spørsmål 2

Fylkesordføreren har merka seg at regjeringa ved statsråd Asheim har markert at det er fylkeskommunane som fullfinansierer NDLA og at det etter opplæringslova er deira ansvar å kjøpe inn læremiddel til vidaregåande skule. Statsråden har også peika på at det tidlegare er slått fast at NDLA-ordninga ikkje er i strid med støtteregulverket. Til NRK seier Asheim (15.11.2017): – Med dagens regler er det derfor ingenting jeg som kunnskapsminister kan gjøre direkte med NDLA.»

2. Roald Kvamme (A) hadde sendt inn slikt spørsmål**«Restriktive tiltak for privatbilismen**

Hordaland fylkeskommune har signert en byvekstavtale med staten. Videre har HFK en avtale om belønningsmidler. I begge avtalene er det blant annet forutsatt nullvekst i privatbilismen, og bruk av restriktive tiltak for å begrense veksten i privatbilismen.

1. Hvilke forutsetninger ligger til grunn i avtalene med staten knyttet til restriktive tiltak og nullvekst?
2. Hvilke konsekvenser vil det få dersom Hordaland fylkeskommune nå avskaffer alle restriktive tiltak for privatbilismen?»

Fylkesordføreren svarte slik:

«Spørsmål 1 – føresetnader om restriktive tiltak og nullvekst

Målsetjinga i inneverande belønningsmiddelavtale er nullvekst i personbiltransporten i Bergen kommune i perioden 2015- 2018. Det er lagt til grunn at denne målsetjinga for trafikkutviklinga skal bli oppnådd gjennom kollektivtransportfremjande tiltak, arealpolitiske verkemiddel og restriktive tiltak for personbiltrafikk (evt. også tiltak for sykkel og gange). Om byområdet ikkje ligg an til å oppnå måla, er det føresett at verkemiddelbruken vert justert.

I byvekstavtalen mellom Hordaland fylkeskommune, Bergen kommune og Staten 2017 – 2023, som enno ikkje er handsama av Stortinget, står det at:

«Veksten i persontransporten skal tas med kollektivtrafikk, sykling og gåing. Løsningene som velges må bidra til å sikre bedre mobilitet totalt sett, spesielt ved å tilrettelegge for attraktive alternativer til privatbil og bedre framkommelighet for næringstransporten.»

I avtalen er det vist til det nye bompengeprogget i bypakken med nye bomsnitt som vil ha «en trafikkdempende effekt, noe som er påkrevd for å nå målene i byvekstavtalen.»

Vidare i avtalen står det at

«Dersom det er behov for nye tiltak for å sikre måloppnåelse er avtalepartene forpliktet til å ta nødvendige initiativ.»

Spørsmål 2 - om avskaffing av restriktive tiltak

Fylkesordføraren meiner at avskaffing av alle restriktive tiltak for privatbilisme vil ha negative verknader på framkome, utslepp av klimagassar og lokal luftkvalitet.

Fylkesordføraren viser også til at «avskaffing av restriktive tiltak» vil ha avtalemessige konsekvensar. I avtalen om «belønningstilskudd til bedre kollektivtransport og mindre bilbruk for perioden 2015-2018», står det at:

«Dersom avtalen på vesentlige punkter med sikte på måloppnåelse ikke er fulgt opp fra tilskuddsmottakers side uten at det er relevante grunner til det, kan departementet redusere tilskuddet, evt. holde tilbake midler for senere tildeling.»

Merk at misleghald av avtalen om belønningsmidlar er knytt til måloppnåing og ikkje til verkemiddelbruk. Det er likevel føresett at «restriktive tiltak for personbiltrafikk» er ei av tiltaksgruppene i tiltaksplanen.

I byvekstavtalen mellom Hordaland fylkeskommune, Bergen kommune og Staten for 2017 - 2023 står det at:

«Partene kan si opp avtalen og unnlate å bevilge midler dersom øvrige parter på vesentlig måte unnlater å følge opp sine forpliktelser, herunder at utviklingen ikke er i tråd med målsettingen. Regler for hvordan dette skal skje vil bli innarbeidet i den revidering av avtalen som er planlagt å skje senest våren 2018.»